

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analytical Research) เพื่อติดตามบัญชีที่จบปริญญาตรีสาขาศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ในปีการศึกษา 2531-2535 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ

1. **กลุ่มบัณฑิต** ซึ่งได้แก่ผู้สำเร็จปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศาสตรโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป จากวิทยาลัยครูกำแพงเพชร ในปีการศึกษา 2531-2535 การคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างและสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในแต่ละปีการศึกษาเพื่อให้ครอบคลุมบัณฑิต แต่ละปีการศึกษา โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (\text{Taro Yamane, 1970})$$

เมื่อ

e - ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง = 0.05

N - ขนาดของประชากร

n - ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละปีการศึกษา โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้ (นิยม ปุรา คำ, 2517)

$$n_h = \frac{N_h}{\sum N_h} n_0$$

เมื่อ

n_h - จำนวนตัวอย่างในแต่ละปีการศึกษา

N_h - จำนวนประชากรของแต่ละปีการศึกษา

$\sum N_h$ - ผลรวมของประชากรของนักศึกษาแต่ละคณะ

n_0 - จำนวนตัวอย่างทั้งหมดนี้ใช้ในการศึกษา

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละปีการศึกษาแล้วสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นบัณฑิตที่สามารถติดต่อได้ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปี 2531-2537

ปีการศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
2531	55	22
2532	146	57
2533	154	61
2534	134	53
2535	124	49
รวม	613	242

2. กลุ่มผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของบัณฑิตที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่ใกล้ชิดที่สุด จำนวน 217 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มี 2 ฉบับ คือ ฉบับสำหรับบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

(1) ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลบัณฑิตจากสถาบันต่าง ๆ ทั้งจากต่างประเทศและในประเทศ

(2) สร้างแบบสอบถาม 2 ฉบับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของบัณฑิตเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ปีที่สำเร็จการศึกษา เกรดเฉลี่ยเมื่อสำเร็จการศึกษา รายได้ สถานภาพทางการงาน

ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนในการประเมินค่า (Rating Scale) เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตใน 3 ด้านคือ

- ด้านการปฏิบัติงาน
- ด้านบุคลิกภาพ
- ด้านมนุษยสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านอื่น ๆ

2.2 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาชั้นต้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพการทำงาน ความคุ้นเคยกับ บัณฑิต การสนับสนุนบัณฑิตในการศึกษาต่อ

ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนในการประเมินค่า (Rating Scale) เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตใน 3 ด้านคือ

- ด้านการปฏิบัติงาน
- ด้านบุคลิกภาพ
- ด้านมนุษยสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านอื่น ๆ

(3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยตรวจสอบว่าแบบสอบถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ ภาษาสื่อความหมายได้ถูกต้องเพียงใด

เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาความเหมาะสมและเสนอแนะแล้ว ได้นำแบบสอบถามมาแก้ไข และเพิ่มเติม จึงจัดพิมพ์แล้วนำไปทดลองใช้กับบัณฑิตที่สำเร็จจากสาขาศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป จำนวน 30 คน และผู้บังคับบัญชา 25 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ผลการคำนวณหาความเที่ยง โดยวิธี Coefficient Alpha (α) ของ Cronbach ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามฉบับบัณฑิต 0.87 และของผู้บังคับบัญชา 0.84

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. รวบรวมจำนวน ชื่อและที่อยู่ของบัณฑิต จากฝ่ายทะเบียนและวัดผล
2. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. รับ-ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ถึงบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ได้รับแบบสอบถามจากบัณฑิตคืน จำนวน 238 ฉบับ ร้อยละ 98.35 และจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น จำนวน 216 ฉบับ ร้อยละ 99.54

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSPC⁺ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของบัณฑิตนำเสนอ โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ในรูปตารางประกอบการบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถและคุณลักษณะในการทำงานของบัณฑิต เป็นการประมาณค่าแบบ ลีเคอร์ท (Likert Rating Scale) ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

- 2.1 ทหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2.2 การประมาณค่าระดับความคิดเห็นที่ว่ามีผู้รู้ความสามารถหรือคุณลักษณะในการทำงานของบัณฑิตให้ระดับคะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ดีมาก *B01072*
- 4 คะแนน หมายถึง ดี
- 3 คะแนน หมายถึง พอใช้
- 2 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุง
- 1 คะแนน หมายถึง ควรปรับปรุงอย่างมาก

โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง มีความรู้ความสามารถ หรือคุณลักษณะดีมาก
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง มีความรู้ความสามารถ หรือคุณลักษณะดี
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง มีความรู้ความสามารถ หรือคุณลักษณะพอใช้
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง มีความรู้ความสามารถ หรือคุณลักษณะควรปรับปรุง
- ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง มีความรู้ความสามารถ หรือคุณลักษณะควรปรับปรุงอย่างมาก

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะของบัณฑิตในทัศนะของตนเองและ ผู้บังคับบัญชา โดยใช้การทดสอบ T (t-test)

4. เปรียบเทียบคุณลักษณะตามทัศนะของตนเองของบัณฑิต จำแนกตามเกรดเฉลี่ยที่สำเร็จการศึกษา และปีที่สำเร็จการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : F test) ซึ่งทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)